

Handläggare
Susanne Tidestrand
Telefon: 08-508 32 343**Till**
Utbildningsnämnden
2021-10-14

Våga fråga, lyssna och agera!

Förslag till utbildningsnämndens handlingsplan mot våld och förtryck 2021 – 2025

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner handlingsplanen ”Våga fråga, lyssna och agera!” 2021 – 2025.
2. Utbildningsnämnden ger utbildningsförvaltningen i uppdrag att uppdatera handlingsplanen vad gäller mindre revideringar som inte innebär någon förändring i sak.

Lee Orberson
Tf utbildningsdirektör

Sammanfattning

I juni 2021 fattade kommunfullmäktige beslut om att anta ett nytt program i arbetet mot våld och förtryck, ”Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021–2025”. Syftet med programmet är att förebygga dessa olika typer av våld och att ge stöd och skydd när det likväl sker.

Utbildningsförvaltningen har med utgångspunkt i stadens nya program tagit fram en handlingsplan för utbildningsnämnden ”Våga fråga, lyssna och agera!” för perioden 2021–2025. Handlingsplanen ska vara ett stöd i det förebyggande arbetet mot våld och förtryck på stadens skolor samt vara ett stöd i förvaltningens strategiska arbete kring dessa frågor.

Utbildningsförvaltningen
Grundskoleavdelningen

Hantverkargatan 2 F
112 21 Stockholm
Telefon 08-508 32 343
Växel 08-508 33 000
susanne.tidestrand@edu.stockholm.se
stockholm.se

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner handlingsplanen ”Våga fråga, lyssna och agera!” för perioden 2021 – 2025. Nämnden föreslås också besluta att förvaltningen får i uppdrag att uppdatera handlingsplanen vad gäller mindre revideringar som inte innebär någon förändring i sak.

Bakgrund/Ärendet

I november 2019 godkände utbildningsnämnden en handlingsplan riktad till stadens skolor i arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck för perioden 2019 – 2020. Förvaltningen har avvaktat att ta fram en ny handlingsplan för 2021 – 2025 tills stadens program var beslutat i kommunfullmäktige.

I juni 2021 fattade kommunfullmäktige beslut om att anta det nya programmet mot våld och förtryck, ”Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021–2025”. Syfte med stadens program är att förebygga dessa olika typer av våld och att ge stöd och skydd när det likväl sker.

Stadens nya program mot våld och förtryck utgår i sin tur från den nyligen framtagna regionala strategin för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län. Utifrån denna har målgruppen utökats i stadens program och omfattar nu våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation.

Förvaltningen har med avstamp i stadens program tagit fram en handlingsplan för utbildningsnämnden för perioden 2021–2025, ”Våga fråga, lyssna och agera!”. Handlingsplanen ska dels ge ökade kunskaper kring områdena den omfattar, dels vara ett stöd i det förebyggande arbetet mot våld och förtryck på stadens skolor.

Utbildningsnämndens handlingsplan ”Våga fråga, lyssna och agera!”, består av följande tre delar.

- Rutiner för hur man ska agera när man upptäcker signaler om våld, förtryck och utsatthet.
- Ett kunskapsunderlag.
- Riktat stöd till förskolor och skolor i arbetet med att förebygga och motverka våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål och sexuellt våld oberoende relation för stadens barn och ungdomar.

Arbetsgivarperspektivet är ett nytt perspektiv som inte har funnits med i tidigare handlingsplan. Det innebär att handlingsplanen inte bara fokuserar på arbete mot våld som sker i stadens skolor och som riktar sig till barn och unga, utan också på insatser för att som

arbetsgivare stötta skolornas medarbetare när de utsätts för våld och förtryck från närstående.

Handlingsplanen hänvisar till olika källor, exempelvis webbplatser, andra myndigheters riktlinjer eller andra källor som ofta byter namn eller uppdateras. Förvaltningen (lägsta beslutandenivå grundskoledirektör) bör därför ha i uppdrag att göra sådana enkla uppdateringar som inte ändrar handlingsplanen i sak. Revideringen ska anmälas till nämnden. Vid sådana förändringar som påverkar innehållet i handlingsplanen krävs nämndbeslut.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med socialförvaltningen, avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa, gymnasieavdelningen och förskoleavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 5 oktober 2021. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 6 oktober 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Barnkonsekvensanalys

För barn som växer upp med våld och förtryck i sin vardag kan det påverka skolgång, sociala relationer och framtida hälsa negativt. FN:s konvention om barnets rättigheter, även kallad barnkonventionen, inkorporerades i svensk lag 1 januari 2020 med syfte att stärka barns rättigheter. Artikel 19 i barnkonventionen lyfter fram barnets rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, misshandel eller utnyttjande inklusive sexuella övergrepp av föräldrar eller andra vårdnadshavare.

Förvaltningen bedömer att handlingsplanen kommer bidra till att höja kunskaperna inom de områden som handlingsplanen omfattar. Den kommer även att utgöra ett stöd för rektorer, elevhälsopersonal, lärare och övrig skolpersonal i arbetet mot våld och förtryck.

Jämställdhetsanalys

Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel och sexuellt våld oberoende relation är i stor utsträckning uttryck för en ojämlik maktrelation mellan pojkar/män och flickor/kvinnor. Detta eftersom flickor och kvinnor är i stark majoritet bland dem som utsätts medan pojkar och män är förövare. Flickor och kvinnor utsätts även för allvarligare våld i högre utsträckning. Att arbeta strukturerat och långsiktigt mot våld och förtryck är därför av största vikt i strävan efter jämställdhet. Utbildningsnämndens handlingsplan ”Våga fråga, lyssna och

agera!” ska utgöra ett stöd och verktyg i skolornas jämställdhetsarbete.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att godkänna handlingsplanen ”Våga fråga, lyssna och agera!” för perioden 2021 – 2025. Nämnden föreslås också besluta att förvaltningen får i uppdrag att uppdatera handlingsplanen vad gäller mindre revideringar som inte innebär någon förändring i sak.

Bilaga

”Våga fråga, lyssna och agera!”, utbildningsnämndens handlingsplan mot våld och förtryck 2021 – 2025